Rechtbank Amsterdam, sector civiel, unit kort geding
Zaaknr / Rolnr 566139 / KG 14/693
Datum zitting: 13 juni 2014, 13.30 uur

PLEITNOTITIES GEMEENTE AMSTERDAM

inzake:

De publiekrechtelijke rechtspersoon
Gemeente Amsterdam (Bestuursdienst),
zetelend te Amsterdam
eiseres
advocaat: [redacted]

tegen:

[redacted]
wonende te Amsterdam
gedaagden
advocaat: [redacted]

Rechtsvraag

1. Vandaag staat de vraag centraal of de gemeente Amsterdam het gebouw aan de Havenstraat 6 mag ontruimen.

2. Volgens gedaagden zou dit niet zijn toegestaan omdat de gemeente verplicht zou zijn hen onderdak te bieden op grond van artikel 8 EVRM. Gedaagde [redacted] stellen per definitie allemaal kwetsbaar te zijn in de zin van artikel 8 EVRM omdat zij ongedocumenteerden zijn en anders op straat moeten leven. Dit verweer kan niet slagen, hetgeen de gemeente vandaag nader zal toelichten.

Zelfredzaamheid van de groep [redacted]

3. Anders dan de advocaat van gedaagden betoogt was het merendeel van gedaagden redelijk zelfredzaam voordat de Havenstraat werd aangeboden. Deze groep had zich verenigd en met behulp van een kraakbeweging steeds onderdak gevonden binnen de stad. Ook heeft deze groep bij wijze van demonstratie midden op de Dam gebivakkeerd en voedsel/hulp geregeld bij Nederlanders. De getoetste gedaagden kwamen ook niet in aanmerking voor WMO opvang om die reden, naast het feit dat de WMO niet toestaat om mensen zonder verblijfsvergunning tot de reguliere maatschappelijke opvang toe te laten..

4. Van misbruik van omstandigheden was bij het accepteren van het opvang aanbod absoluut geen sprake. Gedaagden weigerden in eerste instantie zelfs omdat het gebouw hen niet beviel. De rechtshandeling betreft het accepteren van het tijdelijk gebruik en voorzieningen in de Havenstraat. Daarmee gaven gedaagden geen enkel recht prijs. Dit betrof juist een onverplichte handreiking van de gemeente. [redacted]

5. Met gedaagden is afgesproken dat het gebruik tijdelijk zou zijn en de gemeente houdt gedaagden aan deze afspraak. De gemeente moet wel want de Havenstraat moet weer leeg worden opgeleverd aan het Rijk en er is geen geldegld en geen personeel meer beschikbaar om het gebouw open te houden. [redacted] Het gebouw gaat dicht en de gemeente heeft een andere locatie geregeld voor de groep personen die daarna nog wordt opgevangen. Voor zover er een meerderheid in de Tweede Kamer (hiervoor is motie deze week motie ingediend) zou zijn om de Vluchthaven langer open te houden, zal het Rijk in de plaats moeten gaan komen voor het bieden van onderdak.

Relatie tussen de ontruiming en eventuele WMO aanvragen

6. Vandaag is een civielrechtelijke ontruiming aan de orde. Of ongedocumenteerden recht hebben op een voorziening dient te worden beoordeeld aan de hand van een WMO-aanvraag met de daarbij benodigde bescheiden.

7. De advocaat van gedaagden betoogt in zijn verweerschrift dat het ondertekenen van de gebruiksovereenkomst een WMO besluit zou betreffen. Hierover is een uitspraak! De ovk was géén besluit. Ik stuur je hem toe.

8. Los van dDe stelling juistheid van de stelling dat namens alle gedaagden een WMO-aanvraag is ingediend is onjuist. Aanvragen dienen individueel te worden gedaan. De gemeente heeft het initiatief genomen om, op basis van bij haar bekende informatie, mensen te benaderen om de instemming te verkrijgen tot het inwinnen van medische informatie foor de GGD. , zijn de meeste aanvragen incompleet Dit begrijp ik niet. Slechts 17 personen hebben 30 mei de daarvoor noodzakelijke machtiging getekend waarmee de GGD kon beschikken over de clientgegevens die die Equator het afgelopen half jaar heeft verkregen van mensen die zich hebben gemeld bij deze organisatie

met een hulpvraag. ~~over het medisch dossier van de individuen~~. Van alle overige gedaagden heeft de GGD niet de daarvoor noodzakelijke machtiging mogen ontvangen, ~~is geen recent medisch dossier ingediend~~ zodat de medische situatie van ~~een eventuele aanvraag van d~~deze personen tot nu toe niet kan worden getoetst. Van de 17 mensen die inmiddels wel konden worden beoordeeld kunnen 6 personen gebruik gaan maken van onderdak wat de gemeente daarvoor beschikbaar heeft.

9. Tenzij ~~eventuele aanvragen a~~alsnog voor maandag 16 juni de noodzakelijke GGD machtiging ontvangen worden, zal de medische beoordeling niet meer kunnen plaatsvinden. ~~,met een medisch dossier en toetsing door de GGD worden aangevuld, zullen al deze aanvragen worden afgewezen.~~ Dat besluit staat al vast en kan maandag worden verzonden dit kan natuurlijk niet. De adviezen zullen worden meegewogen in een besluit. Het advies van de GGD is op zichzelf namelijk geen besluit. . Het staat gedaagden uiteraard vrij om een prematuur bezwaarschrift [redacted] in te dienen en een voorlopige voorziening te vragen bij de bestuursrechter. Wat wel kan is een vovo vragen vóórdat het besluit is genomen wegens speodeizend belang, dat is tot nu toe alleen steeds afgewezen.~~.~~ Zonder recente medische gegevens zal een dergelijk verzoek echter worden afgewezen omdat de kwetsbaarheid niet kan worden vastgesteld. Het is aan de aanvrager om met bewijs te komen dat op dit moment sprake is van kwetsbaarheid in de zin van het EVRM (ook dit is vaste jurisprudentie van de CRvB (ECLI:NL:CRVB:2012:BX1262). Het is da ook de vraag of dit zinvol is. Zinvoller lijkt het de aanvraag voor zove daarvan sprake is aan te vullen met bewijs omtrent de recente medische situatie. Ik vraag mij af of je dit zo kunt zeggen. In die gevallen waar wij in een eerdere instantie hebben aangegeven dat sparek si van een noodzaak van opvang, kun je niet zonder meer stellen dat er geen begin van bewijs is. Wel kun je stellen dat op basis van deze oude gegevens (toen was de situatie anders dan nu) geen besluit kan worden genomen als het gaat om de

Opmerking [b3]: aanvullen

Met opmaak: Lettertype: (Standaard) Arial, 10 pt

vraag of op dit moment een noodzaak is tot de toegang tot de maatschappelijke opvang. Wanneer de geen medewerking wordt verleend, en tevens niet op een andere wijze aan de noodzakelijke informatie kan worden gekomen om vast te kunnen stellen of sprake is van een noodzaak tot opvang, dan zal de aanvraag worden afwezen.

Toetsingskader WMO

10. De advocaat van gedaagden tracht al jarenlang het toetsingskader van de WMO waarbinnen opvang wordt geboden aan ongedocumenteerden op te rekken. Dat probeert hij bij elke individuele aanvraag. De Centrale Raad van Beroep heeft steeds geoordeeld dat het college van B&W van de gemeente Amsterdam haar besluit om al dan niet opvang te bieden op grond van de WMO mag baseren op een ziekenboeg of crisisopvang beoordeling van de GGD zoals die ook bij niet gedocumenteerden plaatsvindt. Stuur ik je toe.

Opmerking [LW4]: Veel uitspraken noemen.
Waar staat dat voorschrijven ggd beoordeling mag worden vereist?

11. Volwassenen worden in beginsel alleen als kwetsbaar aangemerkt indien zij volgens de beoordeling van de GGD vallen onder de criteria voor ziekenboeg of crisisopvang. Die criteria zijn streng (zie productie 18 zijdens de gemeente). Buiten deze groep kwetsbaren worden kinderen aangemerkt als kwetsbaar. Anders uitzonderingen zijn er niet.

12. De advocaat van gedaagden betoogt in dit kort geding dat binnen de WMO van de strenge toets dient te worden overgegaan naar opvang voor alle ongedocumenteerden omdat die per definitie kwetsbaar zijn. Deze visie deelt de gemeente Amsterdam niet en strookt ook niet met uitspraken van Hoge Raad, RvSt, CRvB of EHRM. Daarin wordt immers gesproken van kinderen of andere kwetsbare personen en is bovendien sprake van tijdelijkheid en beoordelingsvrijheid van de Staat, omdat het anders een te grote last legt op de Staat. (Fair Balance???)

13. Zelfs voor de kwetsbare groepen (kinderen) wordt de opvang in jurisprudentie beperkt tot tijdelijke noodopvang. De Staat moet zoveel mogelijk rekening houden met de bijzondere belangen van, zeker jonge, kinderen, en hun familie- of gezinsbanden zoveel mogelijk in acht te nemen. Dit geldt echter niet onbeperkt tot hun achttiende omdat dat nog jaren kan duren, hetgeen een te grote last op de Staat zou leggen (HR 21 september 2012 ECLI:NL:HR:2012:BW5328).

14. De hoogste bestuursrechter heeft de strikte wijze van beslissen in het kader van de WMO steeds geaccordeerd. Nu het bij de bestuursrechter niet lukt tracht de advocaat van gedaagden het WMO- toetsingskader in deze civielrechtelijke procedure te verruimen. Echter ook de Hoge Raad bevestigt dat de groep kwetsbaren mag worden beperkt en dat de opvang tijdelijk is gezien het zojuist aangehaalde arrest.

15. [redacted] Met opmaak: Markeren

16. Voordat het gebruik van de Havenstraat werd aangeboden werd op het verzoek van enkele gedaagden om opvang op grond van de WMO afwijzend beslist omdat niet kwam vast te staan dat zij kwetsbaar waren in de zin van artikel 8 EVRM. Indien gedaagden menen dat dit nu wel het geval is dan kunnen zij een aanvraag voor zover daarvan sprake is aanvullen met een beoordeling van de GGD, na de GGD daartoe te hebben gemachtigd. Voor ~~5 of~~ 6 van de 17 gedaagden die dit reeds hebben gedaan, zal dit leiden tot een toewijzende beslissing op grond van de WMO.

17. Het wettelijk/beleidsmatig kader van de WMO waarbinnen het daartoe bevoegd bestuursorgaan beslist is niet opeens verruimd doordat de gemeente civielrechtelijk en buiten de WMO-procedure om tijdelijk een ruimte in gebruik geeft aan personen die publiekrechtelijk geen recht hebben op opvang. De gemeente heeft dit aanbod gedaan als rechtspersoon om

gedaagden tegemoet te komen. Op de besluiten van het bestuursorgaan en het daarbij behorend wettelijk kader heeft dit geen invloed.[redacted]

18. Mocht uw rechtbank hierover anders denken en menen dat het tijdelijk bieden van extra ondersteuning aan een specifieke groep personen die daarop publiekrechtelijk geen recht heeft, ook het publiekrechtelijk toetsingskader kan beïnvloeden dan geldt het volgende. Niet voor niets was dit een pilot. Een poging van de burgemeester van Amsterdam om tijdelijk ondersteuning te bieden aan een specifieke groep personen. Een eenmalig experiment heeft niet dermate precedentwerking dat een jarenlang bestendig gevoerd en door de CRvB geaccordeerd beleid direct dermate wijzigt dat van een beperkte groep kwetsbaren nu alle ongedocumenteerden per definitie als kwetsbaar dienen te worden beschouwd.

19. Wel wordt vervolg van de pilot in de toekomst daarmee direct onmogelijk. De gemeente kan dan niets meer aanbieden buiten de WMO om zonder het risico te lopen dat het publiekrechtelijk WMO-kader daarmee direct gevaar loopt. De gemeente zet dan ook grote vraagtekens bij de wijze waarop de advocaat van gedaagden hun belangen behartigt, waarover hierna meer.

Wijze van belangenbehartiging

20. Zoals aangegeven strijdt de advocaat van gedaagden al jaren in WMO-procedures om de strenge toets van ziekenboeg of crisisopvang te verruimen. Tot op heden heeft de CRvB de wijze van beslissen op basis van de beoordeling door de GGD steeds rechtmatig bevonden.

21. Er verblijven thans nog 108 asielzoekers in de Havenstraat. Slechts over 17 van deze personen heeft de GGD een oordeel kunnen geven. Bij de rest van de door de gemeente gesignaleerde groep met medische / psychische problematiek heeft dat niet kunnen gebeuren omdat hun advocaat hen adviseerde de machtiging niet te tekenen omdat het toetsingskader dat de

GGD hanteert volgens hem niet zou kloppen. Daarmee ontneemt hij de kwetsbaren echter de mogelijkheid op opvang.

22. Het was veel meer in belang van potentieel kwetsbare gedaagden geweest indien wel de machtiging was getekend, de GGD een oordeel had kunnen geven en tenminste aan alle, daartoe door de GGD geïndiceerde, kwetsbaren opvang had kunnen worden geboden voor ontruiming van de Havenstraat. De advocaat had in bezwaar/beroep van de WMO procedure of in het hoger beroep van de onderhavige procedure de toets van de GGD ter discussie kunnen stellen, net zoals hij dat nu doet. Door de principiële opstelling van de advocaat, onthoudt hij zijn potentieel kwetsbare cliënten de mogelijkheid op opvang.

23. De Burgemeester is hiervan begin deze week op de hoogte gebracht en heeft aangegeven het persoonlijk uiterst bevreemdend te vinden dat een advocaat op die manier met de belangen van zijn cliënten omgaat. De gemeente tracht zo zorgvuldig mogelijk om te gaan met gedaagden door voor de ontruiming een recent oordeel van de GGD te vragen voor de personen van wie de afgelopen periode bekend werd dat zij bij Equator of de GGD zijn geweest en de advocaat van gedaagden belemmert dit.

24. Indien personen die kwetsbaar zouden zijn bevonden na de ontruiming va de Havenstraat op straat komen te staan dan is dat dus aan hun advocaat te wijten. Het feit dat er 28 mei gevraagd is om twee machtigingen te tekenen houdt verband met het feit dat er een besluit moet worden genomen tot het aanbieden van opvang binnen de kaders van art. 8 EVRM. Toegegeven wordt dat de tekst van de "EVRM-machtiging" niet geheel voldoet, maar dat is niet de hoofdzaak. Het gaat er om dat de advocaat op eigen gezag van mening is dat de GGD-machtiging niet ondertekend dient te worden omdat deze zich richt op de beoordeling van een ziekenboeg/crisisopvang. Feit is dat over deze kwestie uitgebreid is gecorrespondeerd, waarbij ook de

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

vrijwilligers rond de groep asielzoekers bij de advocaat hebben aangedrongen om alsnog de cliënten te adviseren om benodigde de “GGD-machtiging” te laten tekenen. Het mocht niet baten!

~~24.~~

Met opmaak: Inspringing: Links: 0,63 cm

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

~~24.~~25. Hoewel tijdens de intensieve begeleiding in de Havenstraat een beter~~goed~~ beeld is ontstaan van de medische situatie van gedaagden, zou het in theorie kunnen dat personen die gedurende hun verblijf in de Havenstraat niet langs Equator of de GGD zijn geweest ~~–~~ook kwetsbaar zijn. Ook deze personen kunnen worden beoordeeld door de GGD, maar dan moet daartoe wel een begin van deskundigenbewijs worden ingediend met betrekking tot de actuele medische situatie, zodat er ~~en~~ een GGD beoordeling kan plaatsvinden. De GGD machtiging heeft Fischer steeds in bezit gehad zodat hij dit eenvoudig had kunnen regelen voor zijn cliënten.

Conclusie

~~25.~~26. De gemeente verzoekt uw rechtbank dan ook de vordering tot ontruiming toe te wijzen.